

PROJEKTAI • PROJECTS

NEFORMALIOJO IR SAVAIMINIO
MOKYMOSI PASIEKIMŲ
VERTINIMAS IR PRIPAŽINIMAS
MYKOLO ROMERIO
UNIVERSITETEASSESSMENT AND
RECOGNITION OF NON-FORMAL
AND INFORMAL LEARNING
ACHIEVEMENTS AT MYKOLAS
ROMERIS UNIVERSITY

2008 m. balandžio mėn. sėkmingai įgyvendintas Mykolo Romerio universiteto koordinuotas projektas „Neformaliojo ir savaiminio mokymosi vertinimas ir pripažinimas universitetinėse studijose“, kurį Mykolo Romerio universitetas vykdė kartu su trimis partneriais: Vytauto Didžiojo universitetu, Klaipėdos universitetu ir Šiaulių universitetu.

Šis projektas buvo skirtas BPD 2 prioriteto „Žmogiškųjų išteklių plėtra“ pagrindiniam tikslui – prisidėti prie darbo jėgos kvalifikacijos lygio kėlimo – ir 2.4 priemonės „Mokymosi visą gyvenimą sąlygų plėtojimas“ svarbiausiam uždaviniui – išplėsti mokslo ir studijų sektorių ir sukurti tinkamas mokymosi visą gyvenimą sąlygas. Projekto vykdymo metu sukurta sistema leidžia neformalioju ir savaiminiu būdu įgytus pasiekimus pripažinti universitetinėse studijose, sudaro palankias sąlygas suaugusiems siekti aukštojo universitetinio išsilavinimo ir prisitaikyti prie dinamiškų darbo rinkos poreikių.

Įgyvendinant projektą nuo 2006 m. gruodžio mėn. iki 2007 m. sausio mėn. keturiuose Lietuvos regionuose (Vilniaus, Klaipėdos, Kauno, Šiaulių) atliktas diagnostinis suaugusiųjų neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo *universitetinėse studijose* poreikių tyrimas, kuriame dalyvavo 1253 respondentai – suaugusieji, turintys įvairiose neakademine mokymosi aplinkose įgytų pasiekimų. Gauti tyrimo rezultatai rodo, jog Lietuvoje suaugusiųjų poreikis formalizuoti tokio pobūdžio mokymosi pasiekimus universitetuose

The project “Assessment and recognition of non-formal and informal learning at the university studies” coordinated by Mykolas Romeris University with the participation of three partner institutions, including Klaipėda University, Vytautas Magnus University, and Šiauliai University was successfully completed in 2008.

The project was aimed at contributing to labour force qualification enhancement under Priority 2 “Human Resources Development” of Single Programming Document, and to widening the sector of science and study as well as creating lifelong learning conditions under Programme 2.4. “Development of Lifelong Learning Conditions”. The system of assessment and recognition of non-formal and informal learning at the university, developed as the result of the project, creates favourable conditions for adults to gain higher education and adapt to the needs of the dynamic labour market.

During the implementation of the project, in December 2006 - January 2007 a representative empirical research on adults' needs of assessment and recognition of their non-formal and informal learning at the university was carried out in four regions of Lithuania, including Vilnius, Klaipėda, Kaunas and Šiauliai. The participants (n = 1253) of the research were adults who had gained their learning achievements through different non-academic learning environments. The results of the research revealed that in Lithuania there existed adults' need to have their learning achievements formalized at the university, and adults had positive attitudes towards the new possibility of having

jau susiformavęs ir jog suaugusiųjų požiūris į Lietuvoje atsiveriančias neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo universitetinėse studijose galimybes yra teigiamas. Tyrimo metu gauti duomenys analizuoti įvairias aspektais – tirta amžiaus, lyties, išsilavinimo įtaka požiūriui į mokymosi pasiekimų pripažinimo galimybes, taip pat aiškintasi, ar darbas pagal ir ne pagal išsilavinimą, pasitenkinimas užimamomis pareigomis, gaunamu atlyginimu ir karjeros galimybėmis turi įtakos respondentų požiūriui į mokymosi pasiekimų formalizavimo galimybes. Tyrimo metu atlikta mokymosi aplinkų analizė rodo, kad Lietuvoje didžiausią įtaką mokymosi pasiekimų raidai daro darbo aplinka ir neformaliojo švietimo institucijos.

Išanalizavus ir apibendrinus Europos Sąjungos ir Lietuvos švietimo politikos strategijos dokumentus ir mokslinę literatūrą bei susipažinus su užsienio šalių universitetų gerąja patirtimi vertinant ir pripažįstant neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimus, projekto vykdymo metu sukurta neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo universitete sistema, kurioje numatyta pripažinimo procedūra ir etapai bei vertinimo principai ir modeliai. Sukurta sistema įvertinta trijų Lietuvos ir vieno užsienio ekspertų, kurie savo išvadose pripažino sistemą tinkamą taikyti Lietuvos universitetinėse studijose.

2007 m spalio mėn. Mykolo Romerio universitete atliktas eksperimentas, kurio metu išbandytas pagrindinis neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo modelio metodas – aplankas. Eksperimentui atlikti surengti tikslinių grupių mokymai „Elektroninis aplankas vertinant neformalųjį ir savaiminį mokymąsi“, kurių pagrindinis tikslas – padėti suaugusiesiems išmokti aprašyti savo turimus mokymosi pasiekimus naudojantis aplanku. Į mokymus buvo pakviesti 80 tikslinės grupės narių, diagnostinio

their learning achievements assessed and recognized at the university. The data collected for the empirical research were analysed from different perspectives. The impact of respondents' age, gender and education on their attitudes towards recognition of their learning achievements was established. The research identified how respondents' attitudes towards the possibility to formalise learning achievements were influenced by on the job related or unrelated to respondents' formal qualification, satisfaction with their formal position, the salary and career opportunities. The analysis of learning environments proved that, in Lithuania, the work environment and institutions of non-formal education made the biggest contribution to the development of learning achievements.

Having analyzed and generalized the European Union and Lithuanian documents of educational strategy and the related scientific literature, as well as having got acquainted with the good practice of foreign universities assessing and recognizing learning achievements of non-formal and informal education, the system of assessment and recognition of non-formal and informal learning at the university was developed. It included the procedure and stages of recognition as well as models and principles of assessment. The system was evaluated by three experts from Lithuania and one expert from abroad, and their conclusions declared the system as an applicable one for university studies in Lithuania.

In October 2007 an experiment was carried out at Mykolas Romeris University, during which portfolio as the main method of the assessment and recognition of non-formal and informal learning was piloted. To carry out the experiment, portfolio development seminars “Electronic portfolio assessing non-formal and informal learning” for target groups were provided with the aim to teach adults to describe their own learning achievements in a portfolio. There were 80 target group members invited to the experiment who during the diagnostic research had expressed an interest to participate in it.

tyrimo metu pareiškusių pageidavimą dalyvauti eksperimente.

Remiantis Mykolo Romerio universiteto 4 studijų dalykų (bendrosios užsienio kalbos, socialinio darbo metodikos (bendrosios dalykų), psichologijos ir strateginio valdymo) programomis, mokymams parengti 4 eksperimentiniai moduliai ir pavyzdiniai aplankai. Šie studijų dalykai pasirinkti atsižvelgiant į diagnostinio tyrimo rezultatus, parodžiusius, jog būtent šiose srityse respondentai yra sukaukę daugiausiai mokymosi pasiekimų.

Mokymų naudingumo tyrimas leidžia daryti išvadą, jog juose dalyvavę suaugusieji įgijo žinių apie formalųjį, neformalųjį ir savaiminį mokymąsi, apie neformaliojo ir savaiminio mokymosi vertinimo aplanko metodą; išmoko identifikuoti, apibendrinti ir aprašyti įvairiose mokymosi aplinkose sukauptus pasiekimus bei parengti pasiekimų aplanką; įgijo gebėjimą reflektuoti savo mokymosi patirtį ir patobulino CV rengimo įgūdžius.

Baigiamoji projekto etapo veikla – vadovo „Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų žinių ir įgūdžių vertinimas bei pripažinimas universitetinėse studijose“ išleidimas ir pristatymas Lietuvos akademinėi bendruomenei ir tikslinėms grupėms keturiuose Lietuvos universitetuose – Mykolo Romerio universitete, Vytauto Didžiojo universitete, Klaipėdos universitete ir Šiaulių universitete.

Šiuo projektu MRU, prisidėdamas prie pastaruosiu metu Lietuvos akademinėje visuomenėje vykstančio svarbaus proceso – pasirengimo šalies universitetuose vertinti neakademinėje aplinkoje įgytus mokymosi pasiekimus, nuo 2008 m. spalio 1 d. įdiegė neformaliojo ir savaiminio mokymosi vertinimo ir pripažinimo sistemą, kuri paskatins atverti universiteto duris suaugusiuosius, turinčius įvairiose mokymosi aplinkose įgytų mokymosi pasiekimų.

Four piloting modules and sample portfolios were prepared for the seminars on the basis of the four study subjects delivered at Mykolas Romeris University: general foreign language, social work methodology, psychology and strategic management. Those study subjects were chosen after the consideration of the results of the diagnostic research which proved that those were the areas in which the respondents had the most learning achievements.

The research on the influence of the portfolio development seminars allows us to draw a conclusion that adults have gained knowledge on formal, non-formal and informal learning, portfolio method for assessment of non-formal and informal learning. They also have learned how to identify, generalize and describe learning achievements gained in different learning environments as well as prepare a portfolio, and they have learned to reflect on their learning experience and improved their CV writing skills.

The final stage of the project was publishing a handbook “Assessment and recognition of non-formal and informal learning at the university studies” and presenting it to Lithuanian academic community as well as to the target groups in four universities of Lithuania – Mykolas Romeris University, Klaipėda University, Vytautas Magnus University, and Šiauliai University.

Having completed this project, Mykolas Romeris University contributed to a very significant process in the academic community of Lithuania, i.e. preparation of universities to assess learning achievements gained in a non-academic environment. On 1 October 2008, the university introduced the system of assessment and recognition of non-formal and informal learning achievements which would encourage adults with learning achievements gained in different learning environments to use the opportunity to open the door of universities.

NIJOLĖ BURKŠAITIENĖ, JOLITA ŠLIOGERIENĖ

Mykolo Romerio universitetas • Mykolas Romeris University